

by vrátil návrh na zahájení vyrovnacího řízení dlužníku k opravě, ježto návrh nevyhovuje ustanovení § 2 vyr. řádu.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs dlužníka.

Důvody:

Rekursní soud zrušil k rekursu dvou věřitelů usnesení prvního soudu, jímž bylo k návrhu dlužníka zahájeno vyrovnací řízení, a uložil prvnímu soudu, by vrátil návrh na zahájení vyrovnacího řízení dlužníku k opravě, ježto nevyhovuje ustanovení § 2 vyr. řádu. Jde tudíž o opatření, které ukládá zákon v § 3 odst. (2) vyr. řádu především prvnímu soudu, který však je opomenul učiniti. Při vyřízení takového opatření jest podle § 70 vyr. ř. použití podpůrně ustanovení §§ 74 až 86 c. ř. s. Podle § 84 c. ř. s. nemůže býti usnesení, kterým soud nařídí odstranění formálních vad u písemných podání, napadeno samostatným opravným prostředkem a jest se tu řídit ustanovením § 515 c. ř. s. To, co platí podle tohoto ustanovení v otázce odporu pro usnesení prvního soudu, kterým se nařídí oprava podle § 3 (2) vyr. řádu, platí i pro usnesení rekursního soudu, kterým nařídí tento prvnímu soudu postup podle § 3 (2) vyr. řádu.

Čís. 11408.

Nároky na vrácení nájemného zaplaceného za předchůdce v nájmu a na vrácení zakázané úplaty (§ 20 zák. na ochr. náj.), jsou samostatné nároky, jež jest s hlediska § 502, třetí odstavec, c. ř. s. posuzovati samostatně, třebaš byly spojeny v téže žalobě.

Nároku toho, kdo dal zakázanou úplatu (§ 20 zák. na ochr. náj.), na její vrácení nepřekáží ustanovení § 1174 obč. zák.

(Rozh. ze dne 19. února 1932, Rv I 1693/30.)

Žalobce domáhal se na žalovaných vrácení jednak 2.500 Kč, jež jim zaplatil jako odbytné zakázané § 20 zák. na ochr. náj., jednak 1.200 Kč, jež zaplatil žalovaným na činži za svého předchůdce v nájmu. Procesní soud první stolice uznal žalované povinnými zaplatiti 3.750 Kč. Odvolací soud vyhověl odvolání žalované Marie J-ové a zamítl žalobu proti ní na zaplacení 2.500 Kč, jinak odvolání žalovaných zamítl.

Nejvyšší soud odmítl dovolání žalovaných co do pohledávky 1.250 Kč, dovolání žalovaného Jana J-a co do pohledávky 2.500 Kč nevyhověl.

Důvody:

První soud odsoudil oba žalované k zaplacení celé zažalované sumy 3.750 Kč, sestávající z pohledávek 1.250 Kč na zaplaceném nájemném za žalobcova předchůdce a 2.500 Kč na zaplaceném »odbytném«. Odvo-

volací soud potvrdil odsouzení obou žalovaných k zaplacení první pohledávky, kdežto k zaplacení druhé pohledávky odsoudil jen spolužalovaného Jana J-a. Žalobce dovolání nepodal. Z toho vyplývá, že co do pohledávky 1.250 Kč jsou tu souhlasné rozsudky nižších soudů a dovolání jest nepřípustné podle § 502 odst. (3) c. ř. s. Jde o dvě samostatné žalobní pohledávky, které byly spojeny v téže žalobě jen podle § 227 c. ř. s., a které byly nižšími soudy samostatně posuzovány a měly též různé osudy. Dovolání Marie J-ové by bylo i tehdy nepřípustné, kdyby se pohledávka 1.250 Kč pokládala jen za část jednotné žalobní pohledávky 3.750 Kč, neboť rozhodnutím odvolacího soudu by bylo nastalo rozštěpení původního nároku na dvě části, z nichž každá jest samostatnou základnou pro posouzení přípustnosti dovolání. Věc by se měla tak, jakoby byla Marie J-ová hned od původu bývala žalována jen o 1.250 Kč a také byla v první i druhé stolici odsouzena (sr. také rozh. čís. 4098 sb. n. s.). Bylo tedy co do první pohledávky odmítnouti dovolání obou žalovaných podle § 507 prvý odstavec c. ř. s.

Co do pohledávky 2.500 Kč není dovolání Jana J-a — opřené o důvody § 503 čís. 2, 3 a 4 c. ř. s. — oprávněno. Pod rouškou prvních dvou důvodů a částečně i třetího důvodu napadá dovolání skutková zjištění odvolacího soudu, uplatňujíc ve skutečnosti důvod nesprávného hodnocení důkazů, jenž však dovolacím důvodem podle § 503 c. ř. s. není. Těmito vývody netřeba se zabývat. Pokud pak z dovolacích vývodů ještě něco zbývá, jest uvést toto: Odvolací soud, hodnotě volně důkazy, jež sám opakoval, zjistil, že spolužalovaný Jan J. na žalobcův dotaz, zda schválí postoupení najatých místností kupiteli obchodu, projevil k tomu nejdříve ochotu, ale pak činil obtíže a svolil ku předání místností, když mu žalobce za jeho souhlas nabídl a vyplatil »odstupné« 2.500 Kč. Odvolací soud zjistil také, že Jan J. vede správu domu za manželku jako vlastníci, že jí o přijetí peněz od žalobce nic neřekl, jí z peněz nic nedal a je nesúčtoval. Tímto zjištěním jsou opodstatněny všechny předpoklady zapovězené úplaty podle § 20 (2) zák. čís. 48/1925 Sb. z. a n., za jeho platnosti se stala. Jan J., jednáje za manželku jako vlastníci domu a pronajimatelku, dal si od dosavadního nájemníka vyplatiti a podržel si 2.500 Kč za to, že svolil k pronájmu místností nástupci žalobcovu. Zákon nerozeznává, kdo zapovězenou úplatu poskytuje, zda nový nájemník sám, či dřívější nájemník, či někdo jiný; a podle zákona vždy »může býti požadováno zpět«, co bylo proti zákonnému zákazu dáno (§ 20 (3) cit. zák.). Spolužalovaný byl si dobře toho vědom, že jednal proti zákonné záповědi, neboť podle zjištění odvolacího soudu projevil obavu, že se tím vydává v nebezpečí, ale žalobce ho ujistil, že s jeho strany není se čeho obávati. Názor dovolatelův, že žalobce není oprávněn žádati vrácení podle § 1174 obč. zák. jest mylný. Nikoliv poskytnutí úplaty, nýbrž její přijetí jest zapovězeno. Zákon si byl toho vědom, že kdo úplatu poskytuje, je k tomu zpravidla poměry nutkán, a chtěl jen čeliti vykořisťování tísně o nájemní místnosti, zejména t. zv. výkupným. Žalobce neposkytl úplatu »k docílení nemožného nebo nedovoleného jednání« — jak praví § 1174 obč. zák. —

neboť v docílení pronájmu jinému nájemníkovi nebylo nic nedovoleného a proto se netřeba ani obíratí otázkou, kterou dovolatel nadhazuje, zda § 20 (3) zák. o ochr. náj. něco změnil na § 1174 obč. zák. Zapovězeného jednání dopustil se jen žalovaný.

Čís. 11409.

Osmihodinná pracovní doba (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.).

Předpisem druhého odstavce § 3 zákona jest závazně stanovena minimální výměra pracovních přestávek k oddechu, kdežto jinak ponechává zákon v prvním odstavci § 3 stanovení pevných přestávek volné dohodě zaměstnavatelů a zaměstnanců. Nedošlo-li ke zvláštní dohodě mezi stranami o pracovních přestávkách, platí jen ustanovení druhého odstavce § 3 zák.

(Rozh. ze dne 19. února 1932, Rv I 2267/30.)

Žalobce domáhal se na žalované firmě odměny za práce přes čas a odměny za nevyužitě přestávky svačiny a polední. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic.

Nejvyšší soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Pokud jde o otázku t. zv. pracovních přestávek, jest k dovolatelovým vývodům připomenouti toto: V druhém odstavci § 3 zákona ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. jest pro zaměstnance starší než 18 let — jímž jest i žalobce — ustanoveno, že jim musí býti poskytnuta nejdéle po pěti hodinách nepřetržité práce přestávka aspoň čtvrt hodiny, ale že i tyto přestávky mohou odpadnouti, když za pravidelného chodu výroby jest zajištěn přiměřený čas k oddechu. Tím jest závazně stanovena minimální výměra pracovních přestávek k oddechu, kdežto jinak ponechává zákon v prvním odstavci § 3 stanovení pevných přestávek volné dohodě zaměstnavatelů a zaměstnanců. (V ten smysl vykládá předpis § 3 zákona čís. 91/1918 sb. z. a n. i výnos ministerstva sociální péče ze dne 21. března 1919, č. j. 4751/III-19, uveřejněný ve věstníku tohoto ministerstva). V souzeném případě nedošlo, jak zjistil již první soud, k zvláštní dohodě mezi stranami o pracovních přestávkách, takže tu platí jen ustanovení odstavce druhého § 3 zákona čís. 91/1918 sb. z. a n., nikoliv ustanovení prvního odstavce téhož paragrafu, a nemají proto pro souzený spor významu právní vývody dovolatelovy o podstatě a o účelu »pevných« pracovních přestávek, předpokládajících dohodu stran. Nižší soudy nezjistily, že pracovní přestávky předepsané v druhém odstavci § 3 zákona čís. 91/1918 sb. z. a n. nebyly žalobci žalovanou firmou poskytnuty, naopak považovaly žalobcovo tvrzení o tom za vyvrácené. Žalobce mimo to připustil, že přestávka na snídání činila 20 minut a přestávka na oběd (polední) 40 minut. Bu-